

2 Åpne
barnehager

6 Sanger ved
sengekanten

4

**God trosopplæring
rett hjem**

Dåpsklubben Tripp Trapp

Åpne barnehager – viktig å kjempe for!

IKOs barnehagekontor fyller 25 år i 2014. Gjennom disse årene har vi jobbet for medlemmenes interesser på ulike måter. De siste 10–15 årene har barnehagesektoren vært i en rivende utvikling. Utviklingen har ført mye positivt med seg, også for menighetsbarnehager. Men det har også skapt noen utfordringer for IKO å ta tak i.

Barnehagekontoret har 170 medlemsbarnehager som eies av menigheter i Den norske kirke, andre kirkesamfunn og av ulike kristne organisasjoner. Omtrent 40 av medlemsbarnehagene er åpne barnehager. Vi kan kalle dem lavterskelbarnehager. Man behøver ikke fast plass for å komme dit. Foreldrene er der hele tiden sammen med barnet. Barna får leke med andre barn, de deltar på samlingsstund, spiser sammen – som i andre barnehager. Forskjellen er at de er der sammen med en voksen de kjenner. Åpne barnehager er et pedagogisk tilbud, og ledes av en førskolelærer. De følger barnehageloven og rammeplanen slik alle barnehager gjør.

Åpen barnehage er et viktig treffpunkt for mange småbarnsfamilier. Det er et sted å bli kjent med andre i lokalmiljøet og bygge nettverk. Det kan være viktig for både barn og voksne. I tillegg får man tilknytning til den lokale menigheten. For mange er det avgjørende å ha en åpen barnehage å komme til. Noen familier ønsker andre omsorgsformer for barna enn det arbeidslivet og ordinær barnehage legger opp til. Andre familier flytter kanskje midt i barnehageåret og har ikke rett til barnehageplass før neste barnehageår. Noen står utenfor arbeidslivet av ulike årsaker, er flyktninger eller bor på asylmottak uten rett til barnehageplass. Det er mange grunner

til at familier ønsker eller har behov for å gå i åpen barnehage.

IKOs barnehagekontor arbeider for medlemmenes interesser. Derfor engasjerer vi oss i åpne barnehager. Etter at kommunene fikk ansvar for finansieringen av barnehagene, har mange åpne barnehager opplevd å få et mer usikkert driftsgrunnlag. Dette påvirker forutsigbarheten. Både

«Åpen barnehage er et viktig treffpunkt for mange småbarnsfamilier. Det er et sted å bli kjent med andre i lokalmiljøet og bygge nettverk.»

menighetene som eier åpen barnehage, og familiene som bruker dem, merker dette på kroppen.

For IKO er det viktig å bidra til at barnehagefeltet kan møte ulike behov både hos barn og foreldre. Derfor har IKOs barnehagekontor jobbet, og forsetter arbeidet, for å sikre framtiden til åpne barnehager. Antallet åpne barnehager på landsbasis, er synkende. Gjennom vårt arbeid i høringer, i møte med departement og i nettverk med sentrale aktører jobber vi for å snu denne trenden.

Heidi J. Andersen
Forlagssjef og
konstituert direktør, IKO

Åpen barnehage

Denne våren gjennomføres en nasjonal kartlegging av alle åpne barnehager i landet. De som driver åpne barnehager, har faglig og sosialt engasjement og en stor porsjon idealisme.

Tekst: Marte Eriksen | **Foto:** Søgne Nilsen

Hver vår holder IKO kurs for ansatte i åpne barnehager. IKOs barnehagekontor har førti åpne barnehager i kontaktnettet sitt og møter et stort behov med kurs og møtepunkter for disse. Inspirasjonssamlingen på IKO-huset i begynnelsen av mai er to dager som genererer både iver og engasjement. I år kretser temaet rundt faglig utviklingsarbeid og tverrfaglig samarbeid. I tillegg bidrar forteller Hege Merakerås med innspill til bruken av musikk, fortelling og sanselig lek for de minste.

Eierforhold

Åpne barnehager finnes både i kommunal og ikke-kommunal regi. De ikke-kommunale eierne er menigheter, organisasjoner eller ulike forsamlinger. De første tilbudene ble opprettet på slutten av 1980-tallet for å gi barn uten barnehageplass et pedagogisk tilbud. Åpen barnehage er barnehage på ordentlig – men i en annen form. Den ledes av en førskolelærer, og tilbudet spenner fra de som har åpent fem dager i uka, til andre som har todagers barnehage. Det er gratis, og barna har ikke fast plass. De fleste barna som kommer til åpen barnehage er hjemme med en av foreldrene, eller en annen omsorgsperson. Da blir åpen barnehage et viktig sted å kunne møte andre barn og foreldre, og leke, synge, spise og lære. Det er et sted å bygge nettverk for de som kanskje nettopp har flyttet til nærområdet.

Kjennetegn

Det som ofte kjennetegner åpne barnehager er at de ansatte ser på forskjeller som en ressurs. Førskolelærerne har blick for både barn og voksne.

Lek. Full aktivitet i Fjell KFUK/KFUM
Åpen barnehage på Straume.

De legger til rette gode miljø for sosialt fellesskap, lek og læring, og de veileder, støtter og kan oppdage behov for hjelp. Det er en arena hvor foreldre kan være gode rollemodeller for hverandre. Barna lærer språk i miljø sammen med foreldrene, og de får felles referanseramme gjennom å kunne de samme sangene, reglene og fortellingene. Åpen barnehage gir innblikk i ulike norske tradisjoner. Samtidig blir minoritetsfamilier utfordret til å dele fra sin egen. Disse barnehagene fungerer ofte som brobygger og springbrett mellom hjemmet og ordinær barnehage.

God tros- opplæring rett i postkassa

– Gjennom Dåpsklubben får vi hjelp til å finne gode produkter som følger barnas alder. I tillegg er det luksus å få ting rett hjem i postkassen, forteller Målfrid Hannisdal Teigen, mor til to medlemmer i Dåpsklubben Tripp trapp.

Tekst: Magnhild Søsveen Eriksen | **Foto:** Privat

Familien Hannisdal Teigen består av mor, far, Una på fem og et halvt år, og Anton på fire år, og de bor på Bryne på Jæren. Vi har spurt hva familien synes om Dåpsklubben Tripp Trapp. – Vi hadde ikke gått på butikken og kjøpt tilsvarende produkter, sier Målfrid. – Om vi ikke hadde vært med i klubben, hadde vi hatt et dårligere utvalg av bøker, musikk og film som formidler det vi tror på!

Familietradisjon

– Una er det eldste barnebarnet til mine svigerforeldre, og da hun ble født hadde de lyst til å spandere medlemskap i Dåpsklubben på henne. Denne praksisen har de videreført til eldste barnebarn i hver familie etterpå, så nå er de oppe i fire medlemskap, forteller Målfrid. – Da Anton ble døpt hadde besteforeldrene på den andre siden lyst til å gi han medlemskap i dåpsklubben. Derfor er begge to nå medlemmer i klubben. Når pakkene kommer er det jo ekstra stas at begge to får pakke – den ene fra farmor og farfar og den andre fra mormor og morfar.

Til glede for både liten og stor

Målfrid har et godt inntrykk av materialet de får i pakkene. – Det er variert i innhold, tema og framstillingsmåte, og har god kvalitet. Det er bra, for da tåler det å bli brukt lenge, og av flere barn.

Barna liker ulike ting

– Donki, en eselbamse som Una fikk helt i starten, er fast kosedyr. Noen av CD-ene, som for eksempel «Glede» har ungene hørt mye på, og klistremerkebøkene har vært veldig stas. Anton har vært veldig glad i bøkene om Bo, og Una har hørt historien om Oskar utallige ganger, forteller mammaen til Una og Anton.

Hun forteller at de ofte i forbindelse med høytidene har brukt bøker fra Dåpsklubben. – Det er fint å ha litt utvalg i bøker vi som familie kan bruke til å sette fokus på innholdet i julen og påsken. Flere av historiene fra bøkene har vært utgangspunkt for gode samtaler i familien, avslutter hun.

Til et barn du er glad i

– Dåpsklubben vil åpne dører inn til troens mysterium gjennom bøker, musikk og film, sier daglig leder i Dåpsklubben Tripp Trapp, Cecilie Holdø.

– Når en fadder, besteforeldre eller foreldrene selv gir et klubbmedlemskap, vil bøker om den kristne tro finne sin plass i hjemmet, enten i bokhylla eller i lekekassen, fortsetter Cecilie.

Dåpsklubben Tripp Trapp er en bok- og musikkklubb for barn fra 0 til 12 år. Klubben tilbyr tre pakker i året, og kommer i forkant av påske, sommer og jul. Mange ønsker å gi et medlemskap i Dåpsklubben i forbindelse med dåp, og da får de tilsendt et gavekort sammen med et gratis velkomstprodukt som kan stå på gavebordet på dåpsdagen.

– Gjennom fortellinger, bilder og musikk knyttes tro og liv sammen, sier lederen i Dåpsklubben. I bibelfortellingene møter barna Gud og Jesus, og de skjønnlitterære fortellingene gir barn et utgangspunkt for egen livstolkning og engasjement for verden rundt.

– De som står barna nærmest, kan være de beste til å undre seg sammen med dem, avslutter Cecilie Holdø.

Les mer om Dåpsklubben Tripp Trapp på
www.tripptrapp-klubben.no

Leseglede: Anton, Una og mamma Målfrid Hannisdal
Teigen koser seg med bøker fra IKO-Forlaget
i sofakroken og på sengekanten før leggetid.

Barnet: Maleriet «Barnet» av Helge Bøe er gjengitt i boka.

Ny utgave: Nå foreligger klassikeren *Ved sengekanten* i ny utgave.

Kveldsbønn og vuggeviser til nye generasjoner

Ved sengekanten er en av IKO-Forlagets aller mest solgte bøker. Nå friskes den 25 år gamle klassikeren opp.

Tekst: Ingrid Fjeld

Kunstbilder: *Sovende mor* av Christian Krohg er et av kunstverkene som illustrerer bønner og visene i boka.

Bønnen og vuggevisa på sengekanten om kvelden sammen med mor og far, har vært trygge holdepunkter for mange barn i generasjoner. IKOs bok *Ved sengekanten* inneholder både bønner, viser og kunstbilder. Nå foreligger en lett revidert jubileumsutgave sammen med eget sanghefte med smakebiter fra sangutvalget.

Kun det aller beste

Da boka kom ut for 25 år siden var siktemålet å gi plass til det aller beste, både av sanger, bønner, dikt og bilder. Denne målsettingen er ført videre i den nye utgaven av boka.

– *Hva er egentlig annerledes i den nye utgaven?*

– Boka har fått en fornyet layout og er utvidet med noen sider, sier forlagsredaktør Anne-Brit L. Johansen. Hun forteller at det også er tatt inn bilder som kommuniserer enda bedre med målgruppa. Et eksempel, som i tillegg representerer nyere bildekunst, er *Barnet* av Helge Bøe fra 2007. Også bildene *De tolv villendene* og *Ekorn i flukt* av Theodor Kittelsen er kommet med. André Bjerke sine dikt er bredere representert, og sangen *Måne og sol* har fått

sin plass i boka. Det samme gjelder dåpssalmen *Det skjer et under i verden*. Begge disse sangene er etter hvert godt kjent og mye brukt.

– Noe er også tatt ut av boka. Blant annet finnes ingen strektegninger lenger, og diktet *Vesle negerdukke* har ikke kommet gjennom nåløyet, sier forlagsredaktøren.

Fellesskap ved sengekanten

Tidligere instituttstyrer på IKO, Finn Wagle, skriver i 1989 i innledningen til boka: «*Mange av de viktigste ting i livet er ganske gratis. Å oppleve fellesskap med barna våre ved sengekanten hører nettopp til disse viktigste tingene*». 25 år og 30 000 solgte eksemplarer seinere håper forlagssjef i IKO-Forlaget, Heidi J. Andersen, at boka vil nå nye generasjoner barn og voksne, og at den blir en kilde til mange gode stunder ved sengekanten.

– Syng en sang, les en bønn og si en velsignelse sammen som en del av kveldens rytme. Det vil gi verdier for et helt liv, oppfordrer hun.

Å tilgi er å bygge bro **Tilgivelse**

Når bestevenner gjør hverandre vondt, står de plutselig alene. Mellom dem oppstår en dyp grøft. Å tilgi er å bygge en bro over den grøften som skiller oss, og finne hverandre igjen. Boka viser en vei mot tilgivelse som forsoner og gjør oss glade igjen. Selv om den er skrevet for barn, har den noe å gi alle som leser boka.

BILDELOTTO med Bo og Nora

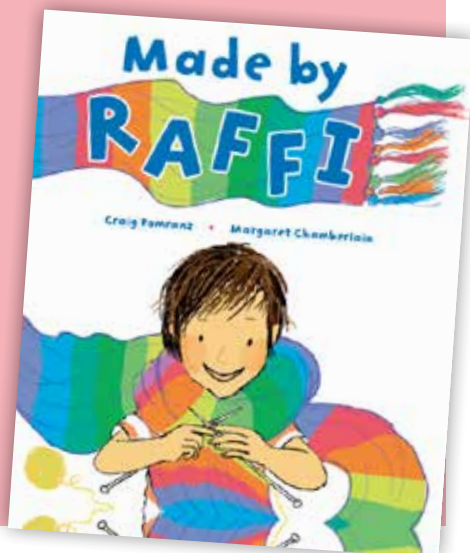

I denne bildeottoen blir vi kjent med Bo som er omtrent 3 år og bestevenn med Nora. Mange har allerede møtt disse to barna i bøkene om Bo eller i *Min kirkebok* for to-, fire- eller seksåringer. De 36 kortene i lottospillet har alle bilder fra disse bøkene. Her er vi med i leken både hjemme og i barnehagen. Vi er også med til kirken, og kortene kan godt brukes som utgangspunkt for det som skjer der. Passer for barn i førskolealder.

Om å være annerledes **Made by Raffi**

Raffi føler seg annerledes enn de andre barna på skolen. Han spiller ikke fotball og liker ikke bråk og tøff lek, og noen ganger blir han ertet. Men når Raffi begynner å strikke og sy, blir alt forandret. I klassen beundrer de det han gjør. Raffis skoledager har snudd fra trist ensomhet til glade og meningsfylte dager. Han har liksom funnet seg selv.

Fortellingen er et fint utgangspunkt for samtale om å være forskjellig, og den kan hjelpe barn til å se at ulikheter er en rikdom – noe positivt. Boka er skrevet for barn i småskolen og har glade og fargerike illustrasjoner.

Små bøker med store tema **Bønner i barns hverdag**

Tre små kartongbøker med tegninger av situasjoner som de minste barna vil kjenne seg igjen i. Til hvert oppslag er det en enkel bønn. Gjennom bønnene får Gud plass i familiens og barnets liv. Bøkene har titlene *Kjære Gud*, *Takk* og *Unnskyld*.

Perfekt til sommerferien

Sommeraktivetsboka inneholder fortellingen om Jesu liv sammen med mange spennende oppgaver og aktiviteter. Her får barna kunnskap ved å leke, lese og gjøre selv. De får prøve seg på kodespråk, tallquiz, labyrinter, ordjakt og mye mer.

En morsom aktivitetsbok som får kreativiteten til å boble. Passer best for barn fra 7 til 10 år.

Tro i praksis

Johan Lövgren har i en årrekke vært prest og lærer i folkehøgskolen. Dette er derfor en praksisnær bok med mange eksempler fra hverdagen på en slik skole. Her blir begrepet **trospaksis** satt inn i en sammenheng med norsk ungdom i dag, og dette gir grunnlag for forståelse av hvordan trospaksis kan fungere for denne aldersgruppen.

Tro i praksis henvender seg til alle som arbeider med ungdom over lengre tid, ikke bare i folkehøgskoler, men også andre internatskoler, leirsteder eller kontinuerlige tilbud i menigheten for ungdom. Boka er et verktøy til strategisk tenking for kirkelig arbeid med voksen ungdom, og er en del av prosjektet *Ungdom, Kultur, Tro* som drives på mer enn 20 folkehøgskoler.

En skole med rom for det religiøse?

I slutten av mars arrangerte IKO, sammen med Kristent Pedagogisk Forum og Menighetsfakultetet et kveldseminar for lærere. *En skole med rom for det religiøse?* var spørsmålet og overskriften for kvelden.

Tekst: Anne-Brit L. Johansen | **Foto:** Robert Holand

Heid Leganger-Krogstad, som er professor i religionspedagogikk ved MF, innledet med å ta utgangspunkt i hvilke rammer som faktisk er i dagens skole. Hun refererte til Stålsettutvalgets NOU om *Et livsynsåpent samfunn*, når hun videre sa at skolen må ta hensyn til barn som har med seg religion hjemmefra. Det gjelder både for kristne barn, og for barn med annen religiøs bakgrunn.

– Religion i skolen skal ikke kun anses som et fag, men som en kultur, sier Leganger-Krogstad.

Strategier for dialog

Klasserommet og skolen er en beskyttet arena som forbereder elevene på livet. På denne arenaen er det læreren som setter agendaen for utprøving av påstander. – For å få til en god dialog må man erkjenne at det finnes forskjeller både i elevgruppen og i samfunnet for øvrig. Det er «gjerder» mellom elevene og mellom folk i samfunnet. Det er derfor

fornuftig å starte med det som er felles når man går inn i diskusjonene, sier Leganger-Krogstad

Praksis

Siw Fjeldstad, lektor ved Frogn videregående skole, og Arnfinn Redse, lærer ved Sandbekken ungdomsskole, hadde to innlegg fra praksisfeltet. Fjeldstad reflekterte rundt sin lærerrolle, i forhold til at hun i sin undervisning skal gi rom for tro, undring, refleksjon og bevisstgjøring av verdier. Dette skal underbygge respekt og toleranse, og bidra til elevens vei til dannelsen.

Hun spurte hva som er viktig for dannelsesprosessen i dag. Elevene skal lære om andre religioner og andres tro. I undervisningen jobber hun mye med feltarbeid, blant annet ved at elevene besøker andre religioners gudshus og presenterer det de hadde lært for resten av elevene, respektfullt og med sitt eget språk.

Seminar: Er det rom for det religiøse i dagens skole? Det var hovedspørsmålet på IKOs kveldsseminar for lærere.
Foto: Anne-Brit L. Johansen

Foredragsholder: Professor i religionspedagogikk ved MF, Heid Leganger-Krogstad, snakket om rammene for religiøsitet i dagens skole. Foto: MF

Misjonærbarne

Redse, med bakgrunn som både menighetsmusiker og matematikklærer, har vokst opp som misjonærbarne på Elfenbenskysten. Han var opptatt av den reflekterende dialogen og klassesamtalen for å skape forståelse for hvordan andre tenker. Som lærer spør han mye *hvorfor*? Han sier at det er viktig at læreren tar et skritt tilbake og lar elevene tenke selv. Redse har også erfart at elevene er interessert når læreren er personlig og forteller utfra egen erfaring. Han er åpen om sin misjonærbarnebakgrunn, og det liker elevene.

Etter innledningene på samlingen ble det åpnet opp for plenumssamtale, hvor spesielt to tema kom opp: Hva gjør vi med elever som vil diskutere for diskusjonens skyld? Og hvordan takler vi at læreverkene kutter sammenhengen mellom religion og etiske emner, og er mer opptatt av etiske modeller enn rett og galt?

Sterkere satsing på barnehagene

Da IKOs barnehagekontor for private eiere startet i 1989, fikk IKO etter hvert to ansatte på barnehageområdet. Jeg ble i 1990 konsulent med fokus på innholdet i de offentlige barnehagene, og fikk stor glede av et tett samarbeid med barnehagekontoret når det gjaldt den pedagogiske delen av virksomheten. Nå kunne vi holde regionale kurs i regi av bispedømmeråd, høyskoler og kommuner - i tillegg til de årlige tradisjonsrike barnehagekursene i Oslo.

Nytt materiell

Med utgangspunkt i barnehagenes tradisjon med å markere de kristne høytidene, jobbet vi i IKO med påsken. I 1992 kom *Palmegrener og gåsunger* – om påske i barnehagen. Heftetets målgruppe var ikke minst offentlige barnehager, men erfaringer var innhentet fra mange. Etter hvert ble heftet også tatt i bruk som pensumlitteratur i førskolelærerutdanningen. Den nye barnehageloven og den første Rammeplanen i 1995 bekreftet at religion, livssyn og etikk hører hjemme i alle barnehager. Vi utviklet etter hvert flere opplegg for barnehagene, både hefter, kunstplansjer og cd-innspillinger.

Samarbeid

Menighets- og organisasjonsbarnehagene var ofte de som hadde mest erfaring med temaer innen IKOs område. De bidro til utvikling av materiell. På barnehagekursene som var åpne for alle, delte de erfaringene sine. Samtidig var det på disse store kursene også foredragsholdere på høyt teoretisk nivå. De inspirerte ansatte i ulike typer barnehager til faglig tenkning og refleksjon om pedagogiske tema innen menneskesyn, etikk og religion.

Etableringen av IKOs Barnehagekontor muliggjorde denne brede satsingen på både offentlige og private barnehager. Jeg vil gratulere med 25 år til barnehagenes beste!

Torunn Fatland
Ansatt på IKO 1976-1979 og 1990-1998

Musiker Trond Nagell Dahl, kjent fra NRKs Beat for beat, slår følge med Kirkerottene under innspillingen av ny lydbok.

Nye sprell fra Kirkerottene

Tekst: Turid K. Vevatne | **Foto:** Kristian Sandmark

Kirkerottene er i farta som aldri før. To nye skuespillere er hyret inn for å bygge opp et ekstra teaterteam, og innspilling av ny lydbok er allerede godt i gang.

– Vi har hatt et ønske om å øke kapasiteten på teateret. Med flere skuespillere kan vi nå si ja til enda flere forespørsler fra kirker i hele landet som ønsker å ha besøk av Kirkerottene, sier Kristian Sandmark, prosjektleder for Kirkerottene.

Kari Jenseg og Nina Eileen Spønnich er de nye dukkeførerne, og begge er utdannede skuespillere. Selv om de vil sette sitt preg på teaterstykket, er det ingen tvil om at publikum vil kjenne igjen de etter hvert velkjente rottene.

Tilgjengelighet

IKOs mål er å gjøre kirkedukketheateret tilgjengelig for flest mulig menigheter. – Vi kommer til å arbeide for å få til miniturneer i enkelte områder, slik at kostnadene for hver enkelt menighet blir lavere og det blir mer aktuelt å legge kirketeater inn i de lokale trosopplæringsplanene, sier Sandmark.

Lydbok

Samtidig som teatertroppen utvides, er arbeidet med

en ny lydbok om Kirkerottene godt i gang.

– Vi har spilt inn dialogen, mens musikk og sanger vil bli innspilt i løpet av mai, sier Sandmark. Med seg på laget har han denne gangen Trond Nagell Dahl som er kjent pianist i NRK-programmet Beat for beat.

Nagell Dahl har selv barn som er hekta på Kirkerottene, så han er godt kjent med rottene fra før. Han har hatt lyst til å bli med på et lydbokprosjekt en god stund, og nå var tiden inne. Tidligere har all musikk vært laget på PC, men på denne produksjonen får produsentene med seg flere musikere som står for komp og lydkulisser.

Firkort

Til høsten kommer det enda flere produkter med Kirkerottene. Da er også et firkort-spill basert på kirkerottene klart for salg. Kristian lover at det både blir spennende Jesushistorier og kirkelige temaer og rottemoro i kortspillet.

«Med flere skuespillere kan vi nå si ja til enda flere forespørsler fra kirker i hele landet som ønsker å ha besøk av Kirkerottene.»

Marianne Uri Øverland blir ny direktør for IKO

Tekst og foto: Turid K. Vevatne

Marianne Uri Øverland er 61 år og blir IKOs første kvinnelige direktør siden selskapet ble startet i 1945. Hun kommer fra jobben som forstanderinne ved Diakonissehuset Lovisenberg.

– Min ambisjon for IKO er at vi fortsatt skal være en ledende leverandør av materiell, kurs og ideer til hjem, kirke, barnehage, skole og samfunn, sier Marianne Uri Øverland som gleder seg til å ta fatt på IKO-jobben.

– I et samfunn som hele tiden er i forandring er det viktige å følge med i utviklingen, slik at våre produkter oppleves aktuelle for brukerne, også metodisk, sier den påtroppende lederen.

Forlagssjef i IKO-Forlaget, Heidi J. Andersen, har vært konstituert direktør for selskapet siden desember. Hun vil fortsette i stillingen frem til Øverland tiltrer 1. august.

Styreleder i IKO, Ludvig Bjerkreim, er glad for ansettelsen av Marianne Uri Øverland som ny direktør.

– Med sin bakgrunn og erfaring fra undervisning og kirkeliv, tror vi at hun vil være med å videreutvikle IKO som et viktig kompetansesenter. Vi er trygge på at hun vil lede arbeidet i organisasjonen på en god måte, sier han.

Les mer om Marianne Uri Øverland i neste nummer av IKO-nytt!

Jesus lever

Det var like før påske.

Bussen med begravelsesfølget var full av sørgende mennesker. Avdøde var en godt voksen mann, men kreften hadde rammet så hurtig og brutalt. De var ikke forberedt på at døden skulle komme så fort.

I begravelsesfølget var det også ei lita jente, akkurat fylt tre år. I barnehagen hadde de lært om påske, lært om Jesus som døde og som ble levende igjen. Hun begynte å synge:

«Men korset er tomt og graven er tom. Jesus stod opp og han lever.»

Det ble mange tårevåte kinn på bussen den dagen, mange som takket for å ha blitt minnet om at selv hvor vond døden er og hvor trist det er å skilles fra dem vi er glade i, så er ikke døden det siste. Jesus har overvunnet døden. Han lever!

Denne påsken møtte jeg den levende Jesus først påskenatt i Rygge kirke og så påskedag i Fredrikstad domkirke. Begge steder var det god og evangelisk forkynnelse og ikke minst, utrolig flott musikk.

I Rygge kirke, denne spesielle natten, i et kirkerom som gikk fra mørke til lys, med en sopran som løftet oss nesten ut av rommet, fikk vi være vitner til dåp av konfirmanter. I oldkirken var det vanlig med dåp påskenatt. Flere menigheter har i det siste tatt opp denne flotte tradisjonen: I oppstandelsesnatten å få tre inn i fellesskapet med Kristus.

I Fredrikstad domkirke var det jubel, med kor og solister, med orgel og pauker og trekkspill. Vi var mange i kirken og vi avsluttet på kirkebakken. I en stor ring stod vi, med påskeliljer i hendene og sang en av våre vakreste påskesalmer med Händels mektige melodi:

«Deg være ære, Herre over dødens makt!
Evig skal døden være Kristus underlagt.»

Ja, Jesus lever!

Marianne Uri Øverland
Påtroppende IKO-direktør

Trosopplæringskonferansen 2014

22. oktober er det igjen klart for Trosopplæringskonferanse på Norges Varemesse, Lillestrøm. Overskriften for årets konferanse er *Troverdig*. Gjennom dagen skal flere sider ved begrepet belyses. Fagpersoner og kjente foredragsholdere skal blant annet snakke om hvordan man er en troverdig kirke i møte med barn og unge, har et troverdig engasjement for andre, skaper et troverdig rom for barn og unges åndelige liv og lager et troverdig fellesskap til å leve og vokse i.

Påmelding og mer informasjon på nettsidene

www.trosopplæringskonferansen.no

Foreslå kandidater til Trosopplæringsprisen 2014!

Årlig deler IKO – Kirkelig pedagogisk senter, med støtte fra KA, ut Trosopplæringsprisen. Den går til noen som har utmerket seg spesielt for sin innsats i trosopplæringen. IKO utfordrer alle i menigheter og kirkelige sammenhenger rundt omkring i Norge til å foreslå kandidater!

Prisen tildeles menigheter, samarbeidsenheter, organisasjoner eller grupper som på en særlig måte har fremmet trosopplæring og kirkelig undervisning. IKO ønsker å fremheve aktiviteter som involverer barn og unge, stimulerer til tverrfaglig samarbeid i menighetene og som kan være til inspirasjon for andre.

Vinneren får 20 000 kroner – og et kunstverk av Helge Bøe. Prisen deles ut på Trosopplæringskonferansen 22. oktober. Fristen for forslag er 25. august. Les mer på www.iko.no.

Prismet 1, 2014 årgang 65 er i salg nå.

Tittel: Mangfold i skole og barnehage

- Redaktørskifte [leder]
- Hvordan læres gudstjeneste? Gudstjenestelæring i konfirmasjonstida. Pedagogiske forutsetninger og tilnærminger. Av *Karlo Meyer* [forskning]
- Rom og reiser i RLE. Innspill til pluralistisk og gjestfri RLE-didaktikk. Av *Tove Nicolaisen* [forskning]
- Barndommens egenverdi på spill? Av *Marte Eriksen* [refleksjon]
- Når din neste er et barn - kjærlighet som grunnlag i barnehagepedagogisk praksis. Av *Teresa Aslanian* [refleksjon]
- Barns tro og lek i sanden - dialog i og rundt sandkassen. Av *Steinar Ims* [refleksjon]
- Rom for ulike religioner og livssyn i barnehagen. Av *Laila Fellah* [refleksjon]

Bestill *Prismet*
(kr 130,-)
på ordre@iko.no
Abonnement:
Se www.iko.no/prismet
eller ring IKO på
22 59 53 00

GAVE TIL IKO

Sammen skaper vi rom for tro, håp og undring

- IKO arbeider for å støtte foreldre, besteforeldre og faddere i den viktige rollen som formidlere av kristen tro og gode verdier.
- Vi jobber for at barna skal få oppleve forventninger til de kristne høytidene og få erfare noe av innholdet i dem i skole og barnehage.
- Vi ønsker å utruste kirke og skole til et godt samarbeid som gir elevene del i kunnskapen og tradisjonen menighetene forvalter – også i framtida.
- Med fagsamlinger om ulike tema innenfor teologi, pedagogikk og metodikk, er vi med på å dyktiggjøre kristne ledere til å formidle Bibelens fortellinger og kristen tro til dagens barn og unge.

Vi trenger stadig flere medspillere både i forbønn og givertjeneste. Støtt arbeidet vårt ved å gi oss en gave.

Hvordan kan jeg støtte IKOs arbeid?

NETTBANK: Gi en gave på kontonummer 3000.15.03835

FAST GIVER: Registrer deg på www.iko.no/gave

BREVGIRO: Kontakt oss, så sender vi deg giro.

Tlf: 22 59 53 00 / e-post: iko@iko.no

Gaver til IKO gir skattefritak.

Det
skjer

4. juni

IKO, Colletts gate 43, Oslo
Tilnærminger til fenomenet Bibelen

10.–11. juni

Hunstad kirke, Bodø
Fra babysang til skolestart

28.–29. august

IKO, Colletts gate 43, Oslo
Fra babysang til skolestart

5. september og 8. januar

IKO, Colletts gate 43, Oslo
Babysang som trosopplæring

9. september

IKO, Colletts gate 43, Oslo
Trosopplæring i det fri

18.–19. september

Bergen
Fra babysang til skolestart

Les mer om IKOs aktuelle kurs og fagdager på www.iko.no

BDISTRIBUERT AV POSTEN
NORGE
posten

NORGE P.P. PORTO BETALT

Retur: IKO - Kirkelig pedagogisk senter
Postboks 2623 St. Hanshaugen
0131 Oslo

NYTT DÅPSMATERIELL for ungdom og voksne

Innføring i kristen tro

ET JA / EIT JA

Paul Leer-Salvesen

GAVEBOK til unge som ønsker å bli døpt eller vil lære mer om kristen tro. Med utgangspunkt i dåpsliturgien reflekterer forfatteren over dåpens innhold.

kr 99,-

Til fadderne FADDER

HILSEN fra menigheten til faddere for ungdom og voksne som døpes. Sier litt om hvilken rolle og oppgave fadderens har.

kr 10,-

*Materiellet
finnes både
på bokmål og
nynorsk.*

Invitasjon til dåp DÅP

BROSJYRE som sier litt om hva dåp er. Brukes som invitasjon til dåp til store barn, ungdom og voksne.

kr 10,-**iko**
IKO-FORLAGET ASTlf: 22 59 53 00
E-post: ordre@iko.no
Nettbutikk: www.iko-forlaget.noFå gratis prøve av brosjyrene på
www.iko-forlaget.no